

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/archiwum/93294,Znaczek-Poczty-Polskiej-wydany-wspolnie-z-IPN.html>
26.02.2026, 20:04

Znaczek Poczty Polskiej wydany wspólnie z IPN

23.03.2024

W związku z Narodowym Dniem Pamięci Polaków Ratujących Żydów Poczta Polska 24 marca 2020 wprowadził do obiegu znaczek, kopertę FDC oraz datownik emisji „Polacy ratujący Żydów”.

Znaczek przygotowany został we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej. Jest to kontynuacja serii zapoczątkowanej w 2019 r. znaczkiem poświęconym rodzinie Ulmów.

W tym roku emisja poświęcona została polskim dyplomatom. Na znaczku przedstawiono postać Edwarda Raczyńskiego, Prezydenta RP na Uchodźstwie, Ministra Spraw Zagranicznych, na tle fragmentu Noty Raczyńskiego.

W folderze towarzyszącym znaczкови wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma napisał:

Wskutek agresji niemieckiej i sowieckiej na Polskę we wrześniu 1939 roku Rząd Polski znalazł się na emigracji. Nie miał on wpływu na sytuację okupowanego kraju, lecz starał się drogą działań międzynarodowych łagodzić wzmagający się wobec obywateli terror. Już w kwietniu 1940 roku wraz z rządem brytyjskim i francuskim informował świat, że do niemieckich prześladowań Polaków dołącza się okrutne prześladowanie ludności żydowskiej. W imieniu Rządu Polskiego publikowano obszernie materiały o mordach popełnianych na Żydach i Polakach. Jego przedstawiciele informowali o tym w prasie, przez radio i na wiecach protestacyjnych. Domagali się od aliantów zdecydowanych działań. Wysiłki te Rząd Polski nasilił w 1942 roku, kiedy Niemcy przystąpili do masowej zagłady ludności żydowskiej. Przełomem w alarmowaniu świata o Holokauście okazała się nota dyplomatyczna Edwarda Raczyńskiego – Ministra Spraw Zagranicznych Rządu RP na Uchodźstwie z 10 grudnia 1942 roku, dzięki której państwa sprzymierzone podpisały deklarację dotyczącą odpowiedzialności za zagładę Żydów. Elementem działań Rządu była także aktywność polskich dyplomatów, którzy pomagali wystawiać fałszywe paszporty (np. państw neutralnych) dla Żydów mogących jeszcze wydostać się z okupowanych terytoriów. Wspierano wysiłki Rady Pomocy Żydom Żegota”, działającej od grudnia 1942 roku przy Delegacie Rządu na Kraj, a w maju 1944 roku powołano w Londynie Radę do Spraw Ratowania Ludności Żydowskiej w Polsce. Podejmowane przez Rząd Polski akcje nie wpłynęły ani na Niemców, by zaprzestali bestialstwa, ani na aliantów, by militarnie próbowali powstrzymać ludobójstwo. Stały się jednak realnym wsparciem dla wielu tysięcy uratowanych. Dokładne liczby nie są znane, szczególnie liczba osób, których – mimo objęcia pomocą – nie udało się uratować.

dr Mateusz Szpytma (Instytut Pamięci Narodowej)

Znaczek o nominale 3,30 zł, projektu Jarosława Ochendzana, został wydany w nakładzie 120 000 sztuk.

Na kopercie FDC przedstawiono pierwszą stronę „Noty Raczyńskiego do rządów Narodów Zjednoczonych” z dnia 10 grudnia 1942 r., która dotyczy masowej eksterminacji Żydów w okupowanej przez Niemców Polsce.

Na datowniku umieszczono nazwę emisji, datę obiegu i urząd wprowadzenia, tzn. 24.03.2020 Warszawa 1.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Pliki do pobrania

[Folder „Polacy ratujący Żydów” \(pdf, 10.42 MB\)](#)